

SAAVUTETTAVA TYÖELÄMÄ KORKEAKOULUISSA

Paula Pietilä, esteettömyyssuunnittelija, Turun yliopisto

Email: paula.pietila@utu.fi

Saavutettava työelämä?

- Fyysisesti esteetön työpaikka
- Työssä tarvittavat saavutettavat työvälineet, esim. Yksilölliset apuvälineet
- Kohtuulliset mukautukset, esim. Työaika joustot
- Palvelut, esim. Työelämävalmennus, työharjoittelu
- Lainsäädäntö, esim. Palkkatuki, yhdenvertaisuuslaki

Eri tavoin vammaiset henkilöt ja työelämä

- Suomessa vammaisten henkilöiden peruskoulutuksen jälkeiset koulutusmahdollisuudet ja työmarkkina-asema ovat huonot. Arviolta 15 000–30 000 työkykyistä vammaista henkilöä on työelämän ulkopuolella
- Eriyisen huolestuttavaa on se, että suhdanteilla ei näytä olevan vaikutusta vammaisten asemaan avoimilla työmarkkinoilla
- Yhtenä syynä voidaan pitää tukijärjestelmän pirstaleisuutta ja sitä, että tuki kohdistuu pääsääntöisesti työelämässä jo oleviin henkilöihin

Työelämän nivelvaiheiden saavutettavuus avainasemassa

- Opiskelijoiden kannalta keskeistä on kysymys siitä, miten työelämään pääsee ja miten löytää koulutusta vastavaa työtä:
- Vain harva vammainen opiskelija tai erilainen oppija hyödyntää harjoittelumahdollisuuksia korkeakoulussa:
- Ovatko urapalvelut ja harjoittelumahdollisuudet saavutettavia?
- Miten päästä harjoitteluun ja taata jatkuvuus harjoittelun päätyttyä?

Turun yliopiston kokemuksia esteettömästä harjoittelusta

- Turun kaupunki ja Turun yliopisto aloittivat esteetön harjoittelukokeilun keväällä 2014
- Esteettömässä harjoittelussa kaksi kaupungin tarjoamaa harjoittelupaikkaa osoitetaan eri tavoin vammaisille korkeakouluopiskelijoille tai erilaisille oppijoille
- Kaupungin yksiköt voivat päättää haluavatko ne olla mukana esteettömässä harjoittelussa
- Mukana on sekä valmiita työpaikkoja ja –paikkoja, joita voidaan räätälöidä opiskelijan tarpeiden mukaan

Turun yliopiston kokemuksia esteettömästä harjoittelusta

- Joillakin yksiköillä oli myös ennakkoasenteita opiskelijoita kohtaan. Asenteet saattoivat ilmetä esim. Haastattelukysymyksissä
- Opiskelijoiden erilaisiin tarpeisiin, esim. Työaikojen suhteen, vastattiin hyvin. Työnantajalle saattoi olla jopa hyötyä siitä, että opiskelija oli töissä pidempää, mutta lyhempiä aikoja kerrallaan

Turun yliopiston kokemuksia esteettömästä harjoittelusta

- Jotkut opiskelijat olivat hyvin huolissaan siitä, miten voisivat säilyttää suhteen työelämään harjoittelun jälkeen
- Monilla oli käytännön kokemusta siitä, että harjoittelu harvoin johti mihinkään pysyvämpään

“Tarinoista voimaa”-hanke

- Hy+ hallinnoima käynnistynyt eri tavoin vammaisten korkeakouluopiskelijoiden työllistymistä tukeva hanke
- Mukana vammaisjärjestöjä ja korkeakouluja:
 - Näkövammaliitto
 - Invalidiliitto
 - Kynnys
 - Hämeen ammattikorkeakoulu
 - Asiantuntijoina: mm. ESOK-verkosto, Turun yliopisto ja Vamlas

“Tarinoista voimaa”-hanke

- Tavoitteena luoda vammaisten korkeakouluopiskelijoiden työllistymistä eri tavoin tukeva sivusto:
- Sivuston keskeisen sisällön muodostavat vammaisten henkilöiden työllistymistarinat
- Sivusto kokoaa yhteen saavutettavaan työllistymiseen liittyvää tietoa ja toimii näin työkalupakkina myös ohjaushenkilöstölle
- Hankkeessa kerätään myös tietoa korkeakoulutettujen vammaisten työllistymisestä